

INFLAATIO JA KOTITALOUDET

Jäähyväiset inflaatiolle?

Ennustemme mukaan kuluttajahintaindeksillä mitattava inflaatio on vuonna 2024 1,9 prosenttia. Vuonna 2025 inflaatio on 1,9 prosenttia ja vuonna 2026 1,7 prosenttia. Yksityisen kulutuksen ennakoimme kasvavan kuluvana vuonna 0,5 prosenttia. Vuonna 2025 yksityinen kulutus kasvaa 1,4 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.

KORKEA INFLAATIO ON JÄÄNYT TAAKSE

Kuluttajahintojen nousu eli inflaatio on hidastunut kuluvan vuoden aikana merkittävästi. Siinä missä viime vuonna keskimääräinen inflaatio oli 6,2 prosenttia, heinäkuussa 2024 inflaatio laski jo yhteen prosenttiin. Kuluttajahintaindeksin suurimmista eristä elintarvikkeiden ja liikenteen hinnat ovat viime kuukausina jopa laskeneet vuoden takaisesta. Tällä hetkellä inflaatio johtuu pitkälti palveluista, joiden hinnat ovat nousseet noin 3 prosentin vauhtia vielä heinäkuussa 2024. Niin ikään omistusasuminen kiihdyttää inflaatiota asuntolainojen korkojen nousun vuoksi. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, joka ei huomioi omistusasumisen hintaa, kasvoi heinäkuussa 2024 vain 0,5 prosenttia.

Ennustamme vuoden 2024 inflaatioksi 1,9 prosenttia. Loppuvuonna ennustamme inflaation kuitenkin kiihtyvän hieman kahdesta syystä. Sähkön hintaindekseistä poistuu Tilastokeskuksen tekemän laskentavirheen korjauksen vaikutus, joka nostaa sähkön hintaindeksiä **elokuus-**

- » Arvonlisäveron korotus nostaa inflaatiota loppuvuonna.
- » Tästä huolimatta inflaatio pysyttelee alle kahden prosentin.
- » Yksityisen kulutuksen selkeä piristyminen on edessä vasta ensi vuonna.

Kuva: Jon Pauling, Pixabay.

KOTITALOUKSIEN KESKEISET LUVUT

	2023	2024e	2025e	2026e
Yksityinen kulutus (%)	0,2	0,5	1,4	1,5
Inflaatio, KHI (%)	6,2	1,9	1,9	1,7
Säästämisaste (%)	-1,2	1,0	0,3	0,9

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

ta alkaen. Toinen hintoja merkittävästi nostava tekijä on yleisen arvonlisäveron (alv) korotus 24 prosentista 25,5 prosenttiin syyskuusta alkaen. Ennusteessamme oletamme veronkorotuksen **siirtyvän täysimääräisesti kuluttajahintoihin**, jolloin hinnat nousevat 1,2 prosenttiyksikköä yleisen alv-kannan hyödykkeissä.

Edellä mainittuja kahta tekijää lukuun ottamatta ennustamme inflaatiopaineen olevan Suomessa vähäistä tulevana vuosina. Esimerkiksi energian hintoihin ei ole ennustettu suuria muutoksia. Oletamme EKP:n jatkavan ohjauksen laskua tulevien vuosien aikana inflaation ollessa tavoitteessaan, mikä laskee asuntolainojen korkoja vuosina 2025 ja 2026. Vuonna 2025 inflaatio on ennustemme mukaan 1,9 prosenttia ja 1,7 prosenttia vuonna 2026.

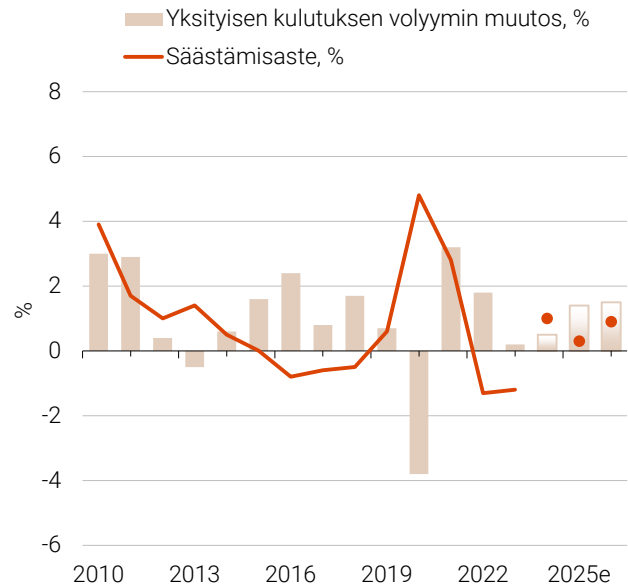
YKSITYINEN KULUTUS TOIPUU HITAASTI

Yksityisen kulutuksen kasvu on ollut viime aikoina hidasta. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä nähtiin pientä piristymistä, kun kulutus kasvoi 0,6 prosenttia vuoden takaisesta. Toisella neljänneksellä kulutus kuitenkin supistui 1,0 prosenttia. Yksityistä kulutusta on viime aikoina ylläpitänyt palveluiden kysyntä, mutta vuoden 2024 toisella neljänneksellä palveluiden kulutus ei enää kasvanut vuoden takaisesta. Erityisen suurta kulutuksen supistuminen oli kestävien kulutustavaroiden (esim. autojen ja kodinkoneiden) kohdalla. Näiden tavaroiden kulutus supistui jopa 6,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kestävien kulutustavaroiden kysyntä on supistunut yhtäjaksoisesti vuoden 2021 jälkipuoliskolta alkaen. Pitkään jatkunut kulutuksen lasku saattaa näkyä tulevaisuudessa patoutuneena kysyntänä, jonka ennustamme purkautuvan tulevina vuosina korkojen laskiessa ja kuluttajien ostovoiman parantuessa.

Loppuvuodesta 2024 ennustamme yksityisen kulutuksen kasvavan maltillisesti. Näin ollen ennustemme mukaan yksityinen kulutus kasvaa vuonna 2024 keskimäärin 0,5 prosenttia. Kotitalouksien käytävissä olevat tulot kasvavat kuluvana vuonna positiivisen palkkakehityksen myötä, mutta myös alempien sosiaalivakuutusmaksujen vuoksi. Yksityisen kulutuksen hinnan kasvu jää tulojen kasvua matalammaksi, ja kuluttajien reaaliostovoima paranee vuonna 2024. Kuluttajien luottamus on kuitenkin pysytellyt alhaisella tasolla, mikä viittaa siihen, että kulutuksen selkeämpi piristyminen voi ottaa aikansa.

Ennustamme kotitalouksien säästämisasteen olevan positiivinen vuonna 2024. Epävarmana pysyttelevä ta-

KUVIO 1. YKSITYISET KULUTUSMENOT JA SÄÄSTÄMISASTE 2010–2026

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

loustilanne näkyy lisääntyneenä varautumissäästämisenä. Säästämisastetta selittää toisaalta se, että esimerkiksi pankkitalletuksille maksetaan viime vuosiin verrattuna korkeampaa korkoa. Arvioimme yksityisen kulutuksen kasvavan voimakkaammin ensi vuodesta alkaen talouden näkymien parantuessa ja korkotason alentuessa. Ennustemme mukaan yksityinen kulutus kasvaa 1,4 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Kotitalouksien säästämisaste on vuonna 2024 1,0 prosenttia, vuonna 2025 0,3 prosenttia ja vuonna 2026 0,9 prosenttia. ■

LISÄTIETOJA

JANI-PETTERI OLLIKAINEN

erikoistutkija

040 940 2697

jani-petteri.ollikainen@labore.fi

www.labore.fi

